

Tümü
(GK: 31) 7/11087-99

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.12.0.SGB.0.03-610-4190
Konu : Soru Önergeleri

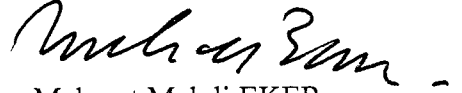
22 Kasım 2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 17.10.2012 tarihli ve A.01.0.KKB.0.10.00.00-89331 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan, Artvin Milletvekili Uğur BAYRAKTUTAN'a ait 7/11087, 7/11088, 7/11089, 7/11090, 7/11091, 7/11092, Ankara Milletvekili Özcan YENİÇERİ'ye ait 7/11093, Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT'e ait 7/11094, 7/11095 ve 7/11096, Antalya Milletvekili Gürkut ACAR'a ait 7/11097, Tekirdağ Milletvekili Faik ÖZTRAK'a ait 7/11098 ve Ankara Milletvekili Aylin NAZLIKA'ya ait 7/11099 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

1-7/11087, 7/11088, 7/11089
7/11090, 7/11091, 7/11092
7/11093, 7/11094, 7/11095
7/11096, 7/11097, 7/11098
7/11099 (26 sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi :Aylin NAZLIAKA
Ankara Milletvekili
Esas No :7/11099

Yakın zamanda AKP hükümetleri döneminde tarım ve hayvancılığın getirildiği hazin tabloyu anlatan iki olay gerçekleşmiştir. Birisi Cumhuriyet tarihinde ilk kez kurbanlık hayvan ithal edilmiştir. Bir diğeri ise yine ilk kez yapılan saman ithalatıdır. Tarım ve hayvancılıkta yaşanan çöküşün sembolü olan bu iki olay hayvan üreticilerinin ve çiftçinin içine sürüklendiği girdabın büyüklüğünü de gözler önüne sermektedir.

Tarım ve hayvancılık sektöründe düzenleyici işleve sahip KİT'lerin özelleştirilmesi, yetersiz ve yanlış destek politikaları, tarım girdilerinde yabancı sermayeye bağımlılığın her geçen yıl artması, sulama yatırımlarının gerilemesi, ekilen alanların azalması, artan maliyetler gibi faktörler tarımda yaşanan çöküşün nedenlerinde arasında sayılmaktadır.

Tarım ve hayvancılıkta yaşanan gerilemeyi ortaya koyan çalışmalardan birisi de Türkiye Ziraat Odaları Birliği (TZOB) 2012 değerlendirmesi'dir. Yapılan açıklamada, tarım ve gıdada ihracatın devamlı olarak yükseldiği, ithalatın azaldığı, bunun sonucu olarak dış ticaret fazlasının olağanüstü bir hızla arttığına dikkat çekilmektedir. Değerlendirmede gıda ve tarımda, bu yılın ilk 7 aylık döneminde dış ticaret fazlasının yüzde 135.9 artarak 874.8 milyon Dolar'dan 2 milyar 63.7 milyon Dolar'a yükseldiğine yer verilmektedir. TZOB tarafından yapılan bir başka değerlendirme ise Ocak-Temmuz dönemi gıda ve tarım ihracatının yüzde 9.66 artışla 7.7 milyar Dolar'dan 8.5 milyar Dolar'a çıkması, İthalatın aynı dönemde yüzde 6.48'lik düşüşle 6.8 milyar Dolar'dan 6.4 milyar Dolar'a inmesidir.

Büyük bir çöküş içinde bulunan tarımımızı önümüzdeki dönemde bekleyen önemli sorunlardan biri de dünyanın pek çok yerinde etkili olmayan başlayan kuraklık tehlikesidir.

Bu yıl ABD son 50 yılın en sert kuraklığı ile boğuşurken, dünyanın önemli tahıl üretim merkezlerinden Karadeniz de kuraklıktan nasibini almıştır. Küresel buğday ihracatının dörtte birini gerçekleştiren Rusya, Ukrayna ve Kazakistan'da Haziran ve Temmuz ayında etkili olan sıcaklar Karadeniz'in tahıl üretimi düşürmüştür. ABD'deki kuraklık nedeniyle buğday, soya fasulyesi ve mısır fiyatları tüm zamanların en yüksek düzeyine çıkmıştır.

Birleşmiş Milletler Dünya Gıda Örgütü'nden (FAO) Dünya Bankası da dünyada yaşanan kuraklık nedeniyle gıda fiyatlarının artacağına dikkat çeken, bir rapor yayınlamıştır. Her iki kuruluş da yaşanan kuraklığın 2008'dekine benzer bir gıda krizine neden olabileceği ve artan gıda fiyatlarının özellikle yoksulların yaşamını olumsuz etkileyeceği uyarısında bulunmuştur. Yaklaşan kuraklık ve yayımlanan raporlara rağmen hükümetin her fırsatta; "Kuraklık bizi etkilemez. Türkiye'de gıda fiyatları artmaz" açıklamasından bir an önce vazgeçerek üretici ve tüketiciyi koruyacak önlemler acilen alması gerekmektedir.

Bu bağlamda;

y. jls

SORU 1) Dünyada baş gösteren kuraklığın önümüzdeki dönemde tarım ve hayvancılığımızda yaratacağı olumsuzlukları en aza indirmek için yapılan bir çalışma var mıdır? Yoksa tarım ve hayvancılığımız yine kaderine mi terk edilecektir?

SORU 2) Birleşmiş Milletler Dünya Gıda Örgütü ve Dünya Bankası'nın kuraklık nedeniyle gıda fiyatlarının artacağına ilişkin uyarısı bilinmektedir. Dünyada ve ülkemizde kuraklığa bağlı olarak tarım üretiminin düşmesi durumunda artacak gıda fiyatları karşısında ne tür önlemler alınacaktır? Bu konuda yapılan bir hazırlık var mıdır?

SORU 3) Olası bir kuraklıkta çiftçi ve tüketicinin korunması için ne tür önlemler alınacaktır?

CEVAP 1-2-3) Bakanlığımızca kuraklığa yönelik önemli çalışmalar yürütülmektedir. Bu kapsamda; Bakanlığımız koordinasyonunda; 2012/3191 sayılı Tarımsal Kuraklıkla Mücadele ve Kuraklık Yönetimi Çalışmaları Hakkında Bakanlar Kurulu Kararı çıkarılmış ve bu karar doğrultusunda; Tarımsal Kuraklık Yönetiminin Görevleri, Çalışma Usul ve Esaslarına Dair Yönetmelik 18 Ağustos 2012 tarih ve 28388 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır.

Bakanlık merkezinde Tarımsal Kuraklık Yönetimi Koordinasyon Kurulu kurulmuş ve bu kurula bağlı olarak çalışan "İzleme Erken Uyarı ve Tahmin Komitesi", "Risk Değerlendirme Komitesi" oluşturulmuştur.

Tarımsal Kuraklıkla Mücadele Stratejisinde temel amaç; kamuoyunun bilinç düzeyini artırarak tüm paydaşların sürece dahil edilmesiyle arz ve talep yönetiminin de dikkate alarak çevresel açıdan sürdürülebilir tarımsal su kullanım planlaması ile kuraklığın yaşanmadığı dönemlerde ileriye dönük gerekli bütün tedbirlerin alınmasının; kriz dönemlerinde ise etkin bir mücadele programını uygulayarak kuraklığın etkilerinin asgari düzeyde kalmasını sağlamaktır.

Kuraklıkla mücadelede, kurak yıllarda alınması gereken tedbirlerden önce normal şartlardaki yıllarda alınması gereken tedbirler daha çok önem kazanmakta olup, "Kuraklık Eylem Planı" sadece kuraklık olduğu yıllarda alınacak önlemleri değil, kuraklık olmadan önce yağışlı yıllarda alınacak tedbirleri de içermektedir.

Ayrıca, Bakanlığımıza bağlı Konya Bahri Dağdaş Uluslararası Tarımsal Araştırma Enstitüsü bünyesinde faaliyet gösterecek "Kuraklık Test Merkezi" 2010 yılı Aralık ayında açılmıştır.

SORU 4) 2011 ve 2012 yılında hangi tarım ürünlerinin üretiminde düşüş olmuştur? Miktarı, değeri ve düşüş nedenleri nedir? Hangi tarım ürünlerinin üretiminde artış olmuştur? Miktarı ve değeri nedir?

SORU 5) 2011 ve 2012 yılında hangi tarım ürünlerinin ithalatında artış olmuştur? Miktarı ve değeri nedir? Hangi tarım ürünlerinin ihracatında düşüş olmuştur? Miktarı ve değeri nedir?

SORU 6) 2011 ve 2012 yılında fiyatı yüzde 10'un üzerinde artan tarım ürünleri hangileridir? Artış oranı ve nedenleri nedir?

y. j. s.

SORU 7) Türkiye Ziraat Odaları Birliği (TZOB) 2012 değerlendirmesi, tarım ve hayvancılığımızın içine girdiği girdabı ve tarımda nasıl adım adım dışa bağımlı hale geldiğimizi gözler önüne sermektedir. Bu rapor ışığında alınan önlemler nelerdir?

CEVAP 4-5-6-7) Tarımsal üretim, GSYH ve dış ticaret verileri TÜİK tarafından kamuoyuna açık şekilde yayınlanmaktadır. Bu istatistikler incelendiğinde 2002-2011 veya 2002-2012 döneminde; tarımsal ürünlerin büyük bir bölümünde, tarımsal GSYH'da ve tarım ürünleri ihracatındaki artışlar çok net olarak görülmektedir. Tarım ve hayvancılığın soruda bahsedildiği gibi bir girdap içinde olduğu ve dışa bağımlı hale geldiği iddiaları gerçeği yansıtmamaktadır.

Tarım sektörü 2011 yılını %5,6 büyüme ile tamamlamıştır. Böylece son 8 yılın 7'sinde büyüyen tarım sektörü, 1960 yılından bugüne en istikrarlı dönemine ulaşmıştır. Tarım sektörü 2012 yılında ise, I. çeyrekte %5,3, II. çeyrekte %3,5, altı aylık ortalama ise %4,2 oranında büyüme göstermiştir.

TÜİK - Uluslararası Standart Ticaret Sınıflamasına (SITC, Rev.3) göre, 2011 yılında toplam tarım ürünleri ihracatımız bir önceki yıla göre %21, 2002 yılına göre %277 oranında artarak 15,3 Milyar dolara ulaşmıştır. Gıda maddeleri ihracatımız ise; 2002 yılında 3 Milyar 668 Milyon dolardan, 2011 yılında %288 artışla 14 Milyar 214 Milyon dolara ulaşmıştır. 2003-2011 döneminde gıda maddeleri dış ticaret fazlası toplamda 32 Milyar 154 Milyon dolara ulaşmıştır.

Türkiye, tarım alanında son yıllarda gösterdiği büyük çıkış ile bölgesinde ve Dünyada söz sahibi, güçlü tarımsal ekonomisi olan bir ülke konumuna ulaşmıştır. Dünya Bankası verilerine göre ülkemiz tarımsal ekonomik büyüklük açısından, 2002 yılında Dünyada 11., Avrupa'da 4. sırada iken, 2008 yılından bu yana Dünya'da 7., Avrupa'da ise 1. sıradaki yerini korumuştur.

TÜİK verilerine göre 2002-2012 (I. Tahmin) döneminde;

- Toplam tahıl üretimi %8,3 artarak 33 Milyon 378 Bin tona,
- Mısır üretimi %119 artarak 4,6 Milyon tona,
- Ayçiçeği üretimi %61,2 artarak 1 Milyon 756 bin tona, ,
- Toplam meyve üretimi %36,8 artarak 18 Milyon 294 Bin tona,
- Toplam sebze üretimi %7,9 artarak 27,9 Milyon tona yükselmiştir.

Bakanlığımızca hayvancılığa sağlanan destekler ve yürütülen çalışmalar sonucunda; 2002-2011 döneminde,

- Büyükbaş sayısı %27,5 artarak 9,8 Milyon baştan 12,5 Milyon başa,
- Keçi sayısı %7,3 artarak 6,7 Milyon baştan 7,3 Milyon başa,
- Toplam küçükbaş sayısı %1,25 artarak 31,9 Milyon baştan, 32,3 Milyon başa çıkmıştır.

Hayvansal üretimde ise aynı dönemde;

- Süt üretimi %79,1 artarak 8,4 Milyon tondan 15,1 Milyon tona,
- Et üretimi %84,7 artarak 421 Bin tondan 777 Bin tona,
- Sığır başına ortalama süt verimi %70 artarak 1.705 lt/yıl'dan, 2.899 lt/yıla,
- Sığırdaki ortalama et verimi %36,4 artarak 184 kg'den 251 kg'ye,

T.C.
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

- Hayvansal hasıla ise %214 artarak 5,9 Milyar dolardan, 18,5 Milyar dolara çıkmıştır.

Yürütülen çalışmalar ve sağlanan destekler sonucunda, büyükbaş hayvancılık işletmelerinde ölçek büyüklükleri önemli oranda artmış, işletmelerin profesyonelleşmesine katkı sağlanmıştır. 50 baş ve üzeri kapasiteye sahip işletme sayısı; 2002 yılında 4.300 iken, 2012 yılında %548 artışla 27.865'e yükselmiştir. Soykütüğü ve Önsoykütüğüne kayıtlı işletme ve hayvan sayısı; 2002 yılında 238 Bin işletmede 943 Bin baş hayvan iken, 2012 yılında 1 Milyon işletmede 6,5 Milyon baş hayvana ulaşmıştır.

y. JLB